

Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип
Македонија

Воронешки државен универзитет
Русија

Универзитет имени Гоце Делчева, г. Штип
Македонија

Воронежский государственный университет
Россия

Goce Delcev University in Stip
Macedonia

Voronezh State University
Russia

Прва меѓународна научна конференција

Первая международная научная конференция

First International Scientific Conference

ФИЛКО FILKO

ФИЛОЛОГИЈА, КУЛТУРА И ОБРАЗОВАНИЕ

ФИЛОЛОГИЈА, КУЛТУРА И ОБРАЗОВАНИЕ

PHILOLOGY, CULTURE AND EDUCATION

ЗБОРНИК НА ТРУДОВИ
СБОРНИК СТАТЕЙ
CONFERENCE PROCEEDINGS

18-19 март 2016 / 18-19 марта 2016 / 18-19 March 2016

Штип

Штип

Stip

Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип Македонија	Воронешки државен универзитет Русија
Универзитет имени Гоце Делчева, г. Штип Македонија	Воронежский государственный университет Россия
Goce Delcev University in Stip Macedonia	Voronezh State University Russia

Прва меѓународна научна конференција Первая международная научная конференция

First International Scientific Conference

Ф И Л К О F I L K O

ФИЛОЛОГИЈА, КУЛТУРА И ОБРАЗОВАНИЕ ФИЛОЛОГИЈА, КУЛТУРА И ОБРАЗОВАНИЕ
PHILOLOGY, CULTURE AND EDUCATION

ЗБОРНИК НА ТРУДОВИ
СБОРНИК СТАТЕЙ
CONFERENCE PROCEEDINGS

18-19 март 2016 / 18-19 марта 2016 / 18-19 March 2016
Штип Штип Stip

ОРГАНИЗАЦИСКИ КОМИТЕТ

Драгана Кузмановска, Филолошки факултет при УГД
Олга А. Бердникова, Филолошки факултет при ВГУ
Светлана Јакимовска, Филолошки факултет при УГД
Татјана А. Тернова, Филолошки факултет при ВГУ
Виолета Димова, Филолошки факултет при УГД
Генадиј Ф. Ковалов, Филолошки факултет при ВГУ
Лариса В. Рибачева, Филолошки факултет при ВГУ
Костадин Голаков, Филолошки факултет при УГД

МЕЃУНАРОДЕН ПРОГРАМСКИ КОМИТЕТ

Виолета Димова (Македонија)
Марија Кусевска (Македонија)
Ева Ѓорѓиевска (Македонија)
Даниела Коцева (Македонија)
Силвана Симоска (Македонија)
Софија Заболотнаја (Русија)
Лариса В. Рибачева (Русија)
Татјана А. Тернова (Русија)
Волфганг Моч (Германија)
Габриела Б. Клајн (Италија)
Карин Руке-Брутен (Франција)
Танван Тонтат (Франција)
Јулиа Дончева, (Бугарија)
Нецати Демир, (Турција)
Зеки Ѓурел, (Турција)
Ахмед Ѓуншен (Турција)
Олег Н. Фенчук (Белорусија)
Данијела Костадиновиќ (Србија)
Тамара Валчиќ- Булиќ (Србија)
Селена Станковиќ (Србија)
Реа Лујиќ (Хрватска)
Биљана Мариќ (Босна и Херцеговина)
Душко Певуља (БиХ)

Технички секретар
Татјана Уланска
Марија Тодорова

Главен и одговорен уредник
Драгана Кузмановска

Јазично уредување
Даница Атанасовска-Гаврилова (македонски јазик)
Софија Заболотнаја (руски јазик)
Биљана Иванова (англиски јазик)

Техничко уредување
Костадин Голаков
Славе Димитров

Адреса на организацискиот комитет:
Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип
Филолошки факултет
ул. „Крсте Мисирков“ бр. 10-А
Пош. фах 201, Штип - 2000, Р. Македонија

Воронешки државен универзитет
Филолошки факултет
г. Воронеж, пл. Ленина, 10, корпус 2, к. 34, Русија
Е-пошта: filko.conference@gmail.com
Веб-страница: <http://js.ugd.edu.mk/index.php/fe>

CIP - Каталогизација во публикација
Национална и универзитетска библиотека “Св. Климент Охридски”, Скопје

316.7(062)

МЕЃУНАРОДНА научна конференција филологија, култура и образование
(1; 2016 ; Штип)

Зборник на трудови / Прва меѓународна научна конференција
филологија, култура и образование, 18-19 март 2016, Штип = Сборник
статей / Первая международная научная конференц, 18-19 марта
2016, Штип = Conference proceedings / First International Scientific
Conference, 18-19 March 2016, Stip. - Штип : Универзитет “Гоце
Делчев”, 2016. - 1119 стр. ; 21 см

Трудови на мак., рус. и англ. јазик. - Библиографија кон трудовите

ISBN 978-608-244-308-9

1. Насп. ств. насл. - I. Международная научная конференц
(1; 2016 ; Штип) види Меѓународна научна конференција филологија,
култура и образование (1 ; 2016 ; Штип). - II. First International
Scientific Conference (1 ; 2016 ; Схтип) види Меѓународна научна
конференција филологија, култура и образование (1 ; 2016 ; Штип)
а) Културологија - Собери
COBISS.MK-ID 101960202

РЕДАКЦИОННЫЙ СОВЕТ

Драгана Кузмановска, Филологический факультет при УГД
Ольга А. Бердникова, Филологический факультет при ВГУ
Светлана Якимовска, Филологический факультет при УГД
Татьяна А. Тернова, Филологический факультет при ВГУ
Виолета Димова, Филологический факультет при УГД
Геннадий Ф. Ковалев, Филологический факультет при ВГУ
Лариса В. Рыбачева, Филологический факультет при ВГУ
Костадин Голаков, Филологический факультет при УГД

МЕЖДУНАРОДНАЯ РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ

Виолета Димова (Македония)
Мария Кусевска (Македония)
Ева Гёргиевска (Македония)
Даниела Коцева (Македония)
Силвана Симоска (Македония)
Софья Заболотная (Россия)
Лариса В. Рыбачева (Россия)
Татьяна А. Тернова (Россия)
Волфганг Моч (Германия)
Габриелла Б. Клейн (Италия)
Карин Рукэ-Брутэн (Франция)
Танван Тонтат (Франция)
Юлиа Дончева (Болгария)
Неджати Демир (Турция)
Зеки Гюрел (Турция)
Ахмед Гюншен (Турция)
Олег Н. Фенчук (Беларусь)
Даниела Костадинович (Сербия)
Тамара Валчич- Булич (Сербия)
Селена Станкович (Сербия)
Реа Луйич (Хорватия)
Биляна Марич (Босния и Херцеговина)
Душко Певуля (Босния и Херцеговина)

Ученый секретарь

Татьяна Уланска
Мария Тодорова

Главный редактор
Драгана Кузмановска

Языковая редакция
Даница Атанасовска-Гаврилова (македонский язык)
Софья Заболотная (русский язык)
Биляна Иванова (английский язык)

Техническое редактирование
Костадин Голаков
Славе Димитров

Адрес организационного комитета
Университет им. Гоце Делчева – Штип
Филологический факультет
ул. „Крсте Мисирков“ д. 10-А
Пош. фах 201, Штип - 2000, Р. Македония

Воронежский государственный университет
Филологический факультет
г. Воронеж, пл. Ленина, 10, корпус 2, к. 34, Россия
Э-почта: filko.conference@gmail.com
Веб-сайт: <http://js.ugd.edu.mk./index.php/fe>

EDITORIAL STAFF

Dragana Kuzmanovska, Faculty of Philology, UGD
Olga A. Berdnikova, Faculty of Philology, VGU
Svetlana Jakimovska, Faculty of Philology, UGD
Tatyana A. Ternova, Faculty of Philology, VGU
Violeta Dimova, Faculty of Philology, UGD
Genadiy F. Kovalyov, Faculty of Philology, VGU
Larisa V. Rybatcheva, Faculty of Philology, VGU
Kostadin Golakov, Faculty of Philology, UGD

INTERNATIONAL EDITORIAL BOARD

Violeta Dimova (Macedonia)
Marija Kusevska (Macedonia)
Eva Gjorgjievska (Macedonia)
Daniela Koceva (Macedonia)
Silvana Simoska (Macedonia)
Sofya Zabolotnaya (Russia)
Larisa V. Rybatcheva (Russia)
Tatyana A. Ternova (Russia)
Wolfgang Motch (Germany)
Gabriella B. Klein (Italy)
Karine Rouquet-Brutin (France)
That Thanh-Vân Ton (France)
Yulia Doncheva (Bulgaria)
Necati Demir (Turkey)
Zeki Gurel (Turkey)
Ahmed Gunshen (Turkey)
Oleg N. Fenchuk (Belarus)
Danijela Kostadinovic (Serbia)
Tamara Valchic-Bulic (Serbia)
Selena Stankovic (Serbia)
Rea Lujic (Croatia)
Biljana Maric (Bosnia and Herzegovina)
Dushko Pevulja (Bosnia and Herzegovina)

Conference secretary

Tatjana Ulanska
Marija Todorova

Editor in Chief

Dragana Kuzmanovska

Language editor

Danica Atanasovska-Gavrilova (Macedonian)

Sofya Zabolotnaya (Russian)

Biljana Ivanova (English)

Address of the Organizational Committee

Goce Delcev University - Stip

Faulty of Philology

Krste Misirkov St. 10-A

PO Box 201, Stip - 2000, Republic of Macedonia

Voronezh State Universiy

Faculty of Philology

10 pl. Lenina, Voronezh, 394006, Russia

E-mail: filko.conference@gmail.com

Web-site: <http://js.ugd.edu.mk./index.php/fe>

СОДРЖИНА / СОДЕРЖАНИЕ / CONTENT

1. Andonova Albena - FORMATION OF COMMUNICATIVE COMPETENCE AT WORK IN A SMALL GROUP.....	17
2. Асимопулос Панайиотис - УМЕНЬШИТЕЛЬНЫЕ СУФФИКСЫ: СОПОСТАВИТЕЛЬНЫЙ АНАЛИЗ МОРФОСЕМАНТИЧЕСКИХ ОСОБЕННОСТЕЙ В СОВРЕМЕННОМ ГРЕЧЕСКОМ, РУССКОМ И СЕРБСКОМ ЯЗЫКАХ	23
3. Vabic – Vjelic Olgica - APPLICATION OF POETRY WORKSHOPS IN KINDERGARTEN	33
4. Басовска Мери, Ивановска Билјана - НАЧИНИ НА ИЗРАЗУВАЊЕ НА ГОВОРНИОТ ЧИН БАРАЊЕ ВО ЈАЗИЧНИОТ ПАР ГЕРМАНСКИ – МАКЕДОНСКИ	41
5. Белчев Толе, Младеноски Ранко - МЕТАЛИТЕРАТУРНИТЕ СЕГМЕНТИ ВО „ТЕАТАРСКИ РОМАН“ НА БУЛГАКОВ И ВО „ВЕШТИЦА“ НА АНДОНОВСКИ	51
6. Бердникова Ольга - НОВЫЕ РЕАЛИСТЫ» В СОВРЕМЕННОЙ РУССКОЙ ЛИТЕРАТУРЕ	61
7. Бизоев Никола - ВАЛОРИЗАЦИЈА НА КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО ВО ИСТОЧНА МАКЕДОНИЈА	71
8. Бијелиќ Бисера – ИМАГОЛОШКИТЕ СЛИКИ ЗА ИСТОКОТ И ЗАПАДОТ ВО ДРАМИТЕ НА ДЕЈАН ДУКОВСКИ И ГОРАН СТЕФАНОВСКИ	81
9. Божиновски Александар, Методијески Дејан - ИНФОРМАЦИОНИТЕ СИСТЕМИ ЗА ПРИВАТНО СМЕСТУВАЊЕ КАКО ФАКТОР ЗА КУЛТУРНОТО ЗНАЧЕЊЕ НА ТУРИЗМОТ	93
10. Величковска Родна - КУЛТУРНА СОРАБОТКА МЕЃУ РУСИЈА И МАКЕДОНИЈА ИЗРАЗЕНА ПРЕКУ ЗАПОЗНАВАЊЕ НА КУЛТУРНИТЕ ВРЕДНОСТИ НА ОБРЕДНО-ПЕЈАЧКИТЕ ЖАНРОВИ	101
11. Веновска-Антевска Снежана - ПРАГМАТСКО-КОГНИТИВНИОТ АСПЕКТ НА ЛЕКСИЧКОСЕМАНТИЧКИТЕ КАРАКТЕРИСТИКИ ЗА ИЗРАЗУВАЊЕ НА МОДАЛНОСТА ВО МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК	111
12. Власова Марина - ЭЛЕМЕНТЫ СОКРАТИЧЕСКОГО ДИАЛОГА В ФИЛЬМЕ ДЖИМА ДЖАРМУША «КОФЕ И СИГАРЕТЫ»	119
13. Гилова Лидија - ЕВАЛУАЦИЈА НА РАБОТАТА НА УЧИЛИШТЕТО ВО ПОДРАЧЈЕТО – ПОЛОЖБА НА УЧЕНИЦИТЕ	125
14. Грачева Жанна – МАРКЕМАЛОГИЈА И ОПРЕДЕЛЕНИЕ АВТОРСТВА ТЕКСТА	135
15. Грујовска Сашка - NOMINA AGENTIS ВО МАКЕДОНСКИОТ И ВО ГЕРМАНСКИОТ ЈАЗИК	141

16. Ghentulescu Raluca - METAPHORS IN TECHNICAL-SCIENTIFIC TEXTS	147
17. Demir Necati - PETROGLYPHS AS A SOURCE OF URAL-ALTAIC PEOPLE'S LANGUAGE, HISTORY AND CULTURE	155
18. Денкова Јованка - АНИМАЛИЗМОТ КАКО ТЕМА ВО КНИЖЕВНОСТА ЗА ДЕЦА	163
19. Дѳгтева Јрославна - ЧУЖОЈ ВЗГЛЯД КАК МЕЖДИСЦИПЛИНАРНАЯ ПРОБЛЕМА	171
20. Димова Виолета - РЕЦЕПЦИЈАТА НА РУСКИТЕ ПИСАТЕЛИ ВО НАСТАВАТА ПО МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК И ЛИТЕРАТУРА	179
21. Dimova Mariya, Milcheva Hristina - THE TRAINING OF GERIATRIC SPECIALISTS IN MEDICAL COLLEGE AT TRAKIA UNIVERSITY, STARA ZAGORA, BULGARIA - IMPORTANT TOOL OF SOCIAL POLICY FOR ACHIEVING BETTER QUALITY OF LIFE FOR OLD PEOPLE	185
22. Донеv Драган – ПРОБЛЕМИ СО ПРИБЕЛЕЖУВАЊЕ НА СТУДЕНТИТЕ ПРИ КОНСЕКУТИВНО ТОЛКУВАЊЕ	191
23. Ѓорѓиева Димова Марија – НАРАТИВНИ ХИЈАЗМИ: КНИЖЕВНОСТА КАКО ИСТОРИЈА, ИСТОРИЈАТА КАКО КНИЖЕВНОСТ	199
24. Ѓорѓиевска Ева, Маролова Даринка - КРИЗАТА НА ИСТОРИЈАТА И НА КНИЖЕВНИОТ ЛИК ВО РОМАНОТ „ЧОВЕК БЕЗ СВОЈСТВА“ НА РОБЕРТ МУЗИЛ	209
25. Заболотная Софђа - ИМЯ КАК ХРОНОТОП: О КЛЮЧЕВЫХ ТОЧКАХ ПОНИМАНИЯ ТЕКСТА	217
26. Зайналова Лариса - СОХРАНЕНИЕ ОСОБЕННОСТЕЙ ЭКСПРЕССИВНОГО СИНТАКСИСА С. ДАЛИ В ПЕРЕВОДНОЙ ЛИТЕРАТУРЕ (НА ПРИМЕРЕ ПРОИЗВЕДЕНИЙ С. ДАЛИ).....	225
27. Зарецкая Виктория - КОНЦЕПТ МЕССИИ В СОВРЕМЕННОЙ РУССКОЙ ПРОЗЕ (НА МАТЕРИАЛЕ РОМАНА Д. РУБИНОЙ «ВОТ ИДЕТ МЕССИЯ!»)	231
28. Ivanova Biljana, Kuzmanovska Dragana, Kirova Snezana - PREFIX NEGATION IN ENGLISH, GERMAN, AND MACEDONIAN LANGUAGE IN THE TEACHING PROCESS - ANALYSIS OF EXPLICIT LEXICAL PREFIX NEGATIONS	237
29. Ивановска Билјана, Кусевска Марија, Даскаловска Нина - ГОВОРНИОТ ЧИН БАРАЊЕ И МОДАЛНОСТА КАКО НЕГОВА КАРАКТЕРИСТИКА ВО МЕЃУЈАЗИКОТ НА МАКЕДОНСКИТЕ ИЗУЧУВАЧИ ПО СТРАНСКИ ЈАЗИК	247
30. Ивановска Лела - УЛОГАТА НА СТУДЕНТИТЕ ВО ПРОЦЕСОТ НА ЕВАЛВАЦИЈА НА НАСТАВНИОТ КАДАР	255
31. Игнатовска – Димитрова Христина – КУЛТУРНА МЕДИЈАЦИЈА ВО ПРОЦЕСОТ НА АФИРМАЦИЈА НА ЕВРОПСКИОТ, РЕЛИГИСКИ ИДЕНТИТЕТ	263
32. Iliev Krste, Pop-Zarjeva Natalija - THEMATIC AND TEXTUAL COMPARISON OF THE TRAGEDIES HAMLET BY WILLIAM SHAKESPEARE AND ANTIGONE BY SOPHOCLES.....	275

33. Иљина Татьяна - ОСОБЕННОСТИ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ СЛУЖЕБНЫХ СЛОВ В РУССКИХ И АНГЛИЙСКИХ СЛОЖНОПОДЧИНЕННЫХ ПРЕДЛОЖЕНИЯХ: ТРУДНОСТИ ПЕРЕВОДА	283
34. Iskrev Dimitar - KEY CHARACTERISTICS OF SUCCESSFUL EDUCATIONAL COUNSELING OF SCHOOL'S CLASS.....	291
35. Jakimovska Svetlana - ON TRANSLATION OF CHURCH-SLAVONIC ORTHODOX TERMS IN FRENCH.....	297
36. Jankova Natka, Jovcheska Silvana - THE ART OF BUSINESS ENGLISH	307
37. Јованов Јане - ПЕРСПЕКТИВИ ЗА НОВИ УЧЕБНИЦИ ПО СТРАНСКИ ЈАЗИК	315
38. Јованов Јане, Ромашевска Катерина - „ИЗГУБЕНАТА ГЕНЕРАЦИЈА“ – „ИЗГУБЕНА“ НИЗ ИСКУСТВАТА И ЗНАЧЕЊЕТО.....	323
39. Јорданов Кири, Чапова Загорка - ВЛИЈАНИЕТО НА СОЦИЈАЛНИТЕ МРЕЖИ ВРЗ НАСТАВАТА И ОДНОСОТ НАСТАВНИК – УЧЕНИК.....	333
40. Јосимовска Верица - КНИЖЕВНОСТА КАКО СВЕДОК НА ИСТОРИЈАТА	345
41. Југрева Марија - ДИСТОПИСКА ЛИТЕРАТУРА – ПРЕДВЕСНИК НА ИДНИНАТА ИЛИ САМО ТРЕНД ВО МОДЕРНАТА ЛИТЕРАТУРА.....	351
42. Караниколова-Чочоровска Луси - ЖЕНСКИОТ ИДЕНТИТЕТ И МЕНТАЛИТЕТ НА ЕДНА РУСКА И ЕДНА МАКЕДОНСКА АНА (ИЛИ: ЗА РОДОВАТА „ДРУГОСТ“ НА ТОЛСТОЕВАТА „АНА КАРЕНИНА“ И НА „АНА“ НА ЈОВАН КОТЕСКИ).....	357
43. Касаповска-Чадловска Милена - КОНСТРУКЦИИ СО АТРИБУТИВНИ ГЛАГОЛИ ВО ФРАНЦУСКИОТ ЈАЗИК И НИВНИТЕ ЕКВИВАЛЕНТИ ВО МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК.....	365
44. Кеџан Ана - WAS CATHERINE EARNSHAW A VAMPIRE? A REVISITING OF WUTHERING HEIGHTS.....	377
45. Китанов Блаже, Китанова Ирена – ТАЈНАТА НА РУЖАТА ВО МАЛИОТ ПРИНЦ НА ЕГЗИПЕРИ.....	385
46. Китанова Ирена, Петрова Ѓорѓева Емилија, Мирасчиева Снежана, Коцева Даниела – ЧИТАЊЕТО И РАБОТАТА СО ТЕКСТ ВО ОДДЕЛЕНСКА НАСТАВА.....	393
47. Ковалев Геннадий - К ВОПРОСУ ОБ АВТОБИОГРАФИЗМЕ В РОМАНЕ А.С.ПУШКИНА «ЕВГЕНИЙ ОНЕГИН».....	401
48. Кожинкова Весна - КОСМОПОЛИТИЗМОТ ВО ТВОРЕШТВОТО НА КОЛБЕ И ЛАФАЗАНОВСКИ.....	409
49. Коробов-Латынцев Андрей - «СМЕРТЬ УНИВЕРСИТЕТА» РЕКОНСТРУКЦИЈА ФИЛОСОФИИ ОБРАЗОВАНИЯ ФРИДРИХА НИЦШЕ (ПО РАБОТЕ «ЛЕКЦИИ О БУДУЩНОСТИ УНИВЕРСИТЕТА»).....	417
50. Коцева Весна, Тодорова Марија, Уланска Татјана - ПРЕГЛЕД НА КРИТИЧКИТЕ ИНТЕРПРЕТАЦИИ НА КРЕШЕНОВИОТ МОДЕЛ НА УСВОЈУВАЊЕ/УЧЕЊЕ НА НЕМАЈЧИН ЈАЗИК.....	423
51. Коцева Даниела, Мирасчиева Снежана, Петрова-Ѓорѓева Емилија, Китанова Ирена - КУЛТУРА, ГЛОБАЛИЗАЦИЈА, ИДЕНТИТЕТ	431

52. Krsteva Marija - BIOGRAPHICAL FICTIONS ABOUT THE GREAT AMERICAN AUTHORS F. SCOTT FITZGERALD AND ERNEST HEMINGWAY	439
53. Кузмановска Драгана, Шекеринова Емилија - ИНФОРМАЦИСКИ И КОМУНИКАЦИСКИ ТЕХНОЛОГИИ ВО СОВРЕМЕНАТА НАСТАВА ВО СРЕДНИТЕ УЧИЛИШТА ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА	449
54. Kurteshi Voglushe, Gulevska Valentina - COMPARATIVE MONITORING OF BEHAVIOR OF PROBLEMATIC PUPILS IN KOSOVO AND MACEDONIA	457
55. Kyrchanoff Maksym W. - LITERATURIZING MODERNIZATIONS IN PRE- AND POST-MODERN SOCIETIES: DESTRUCTION OF ARCHAICNESS IN CONTEXTS OF INTELLECTUAL OPPOSITIONS OF BARBARISM AND CIVILIZATION CATEGORIES IN HISTORICAL TIME	463
56. Kyuchukova Sylvia - INCLUSION OF CHILDREN RAISED IN INSTITUTIONS TO THE DEVELOPMENTS IN THE SPHERE OF HEALTH BEHAVIOR.....	475
57. Лапыгина Мария – СРАВНИТЕЛЬНАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА ЛЕКСИЧЕСКИХ СРЕДСТВ СОЗДАНИЯ ПОЛОЖИТЕЛЬНОГО ИМИДЖА ПОЛИТИКА В РУССКИХ И СЕРБСКИХ СМИ	483
58. Леонтиќ Марија - A1 и A2 ЗАЕДНИЧКИ РЕФЕРЕНТНИ РАМНИШТА НА ЗАЕДНИЧКАТА ЕВРОПСКА РЕФЕРЕНТНА РАМКА ЗА ЈАЗИЦИ И НИВНАТА ПРИМЕНА ПРИ ПОДГОТВУВАЊЕ УЧЕБНИЦИ ЗА УЧЕЊЕ ТУРСКИ ЈАЗИК ВО ТУРЦИЈА И ВО МАКЕДОНИЈА	489
59. Мајхошев Андон – ГОВОР НА ОМРАЗА ВО ТРАДИЦИОНАЛНИТЕ МЕДИУМИ ВО РМ. ПРИМЕРИ ОД РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА	501
60. Макаријоска Лилјана, Ѓорѓиоска Жаклина - ЦРКОВНОСЛОВЕНСКИТЕ ЛЕКСИЧКИ ЕЛЕМЕНТИ ВО ПОЕЗИЈАТА НА МИХАИЛ РЕНЦОВ	509
61. Малинов Зоранчо - ШТИП, „ЧЕТ’РСЕ“ И УНЕСКО - КАКО ДА СЕ ИСКОРИСТИ ВПИШУВАЊЕТО НА ШТИПСКИОТ ОБИЧАЈ НА СВЕТСКАТА РЕПРЕЗЕНТАТИВНА ЛИСТА НА НЕМАТЕРИЈАЛНО КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО	515
62. Мануковска Татјана – ЗИМНИЕ СВЯТКИ В С. ПЕРШИНО И СИНИЕ ЛИПЈАГИ НИЖНЕДЕВИЦКОГО РАЙОНА ВОРОНЕЖСКОЙ ОБЛАСТИ.....	523
63. Марковиќ Михајло, Новотни Соња - ЗА НЕКОИ СЛОВЕНСКИ ЈАЗИЦИ (МИНАТО, СЕГАШНОСТ И ИДНИНА)	533
64. Меркулова Инна - ПАРАМЕТРИЧЕСКИЈ АНАЛИЗ ЛЕКСИКИ МАКЕДОНСКОГО ЈАЗЫКА	541
65. Меркулова Ирина, Марјана Розенфелд - ЯЗЫКОВАЯ ИГРА В РОССИЙСКИХ РЕКЛАМНЫХ ТЕКСТАХ	549
66. Методијески Дејан, Голаков Костадин - ПРЕГЛЕД НА ПОЗНАЧАЈНИТЕ ТУРИСТИЧКИ ВОДИЧИ	555
67. Мирасчиева Снежана, Коцева Даниела, Петрова-Ѓорѓева Емилија, Китанова Ирена - ПОВРЗАНОСТА МЕЃУ ОБРАЗОВАНИЕТО, ПРАКТИКАТА И ВОСПИТНО-ОБРАЗОВНИТЕ ЦЕЛИ ВО ОПШТЕСТВЕН КОНТЕКСТ	565

68. Мирчева-Бошевска Билјана - МОЖНОСТИ И НАЧИНИ ЗА ПРЕВОД НА ФРАЗЕМИТЕ	573
69. Михайлова Елена, Цзяннань Чжан - КОНЦЕПТ «МУЗЫКА» В ТВОРЧЕСТВЕ С.В. РАХМАНИНОВА В КОНТЕКСТЕ РАЗЛИЧНЫХ ИСКУССТВ	581
70. Михајловиќ Костадиновска Сања – МЕТАФОРИТЕ ЗА ДОН КИХОТ ВО МАКЕДОНСКИ КОНТЕКСТ	591
71. Молчанова Н. - АСТРАЛЬНИЙ КОСМОС КОНСТАНТИНА БАЛЬМОНТА	605
72. Moretti Violeta - LATIN PROVERBS AS A TWO-WAY ROAD OF CULTURAL TRANSFER	615
73. Нацев Трајче, Веселинов Драган - КУЛТУРНАТА ИСТОРИЈА НА ШТИП ВО ПРАИСТОРИЈАТА	623
74. Недјурмагомедов Георгий - СОДЕРЖАНИЕ ТЕОРИЙ ЭКОЛОГИЧЕСКОГО ОБРАЗОВАНИЯ СТАРШЕКЛАСНИКОВ РЕАЛИЗУЕМЫХ В ПРОЦЕССЕ ОБУЧЕНИЯ В ШКОЛАХ СЕВЕРНОГО КАВКАЗА	631
75. Ниами Емил - ПОЛИТКОРЕКТНОСТА ВО МАКЕДОНСКАТА ЈАЗИЧНА СРЕДИНА	639
76. Никодиновски Звонко - СЕМИОЛОГИЈАТА НА ЖЕНАТА ВО МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК - ЖЕНАТА ВООПШТО И ФИЗИЧКИ КАРАКТЕРИСТИКИ НА ЖЕНАТА	645
77. Николовска Кристина - ПОЕТСКИОТ БЛЕСОК НА ГЕНАДИЈ АЛГИ ВО МАКЕДОНСКИ КОНТЕКСТ	655
78. Ничева Весна, Ашкилова Маја, Иванова Адријана - ПРОФЕСИОНАЛНИОТ ИДЕНТИТЕТ НА НАСТАВНИКОТ – КОМПЕТЕНТЕН НАСТАВНИК НА 21- ВЕК	663
79. Новотни Соња, Марковиќ Михајло - КОНТРАСТИВНОСТ НА ДИЈАХРОНИЈАТА НА МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК ПРИКАЖАН ПРЕКУ СТАРОСЛОВЕНСКИТЕ РАКОПИСИ	669
80. Орлов Алексей - ХУДОЖЕСТВЕННЫЙ ПОРТРЕТ РЕВОЛЮЦИИ В КНИГЕ ИВАНА БУНИНА «ОКАЯННЫЕ ДНИ»	681
81. Петрова Снежана – ИНТЕРКУЛТУРНОСТА ВО КОМУНИКАЦИЈАТА (РАЗМИСЛУВАЊА ЗА КУЛТУРНО-ЦИВИЛИЗАЦИСКИТЕ И ОБРАЗОВНИТЕ ПЕРСПЕКТИВИ)	691
82. Петрова-Ѓорѓева Емилија, Коцев Митко - ВОСПИТНАТА ФУНКЦИЈА НА УЧИЛИШТЕТО ВО СОВРЕМЕНОТО ОПШТЕСТВО	699
83. Петрова-Ѓорѓева Емилија, Мирасчиева Снежана, Китанова Ирена, Коцева Даниела - СОВРЕМЕНОТО УЧИЛИШТЕ КАКО ОРГАНИЗАЦИСКИ СИСТЕМ	707
84. Петрова-Џамбазова Снежана – МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК ВО ТЕЛЕВИЗИСКИТЕ РЕКЛАМНИ ПОРАКИ	713
85. Петровска-Кузманова Катерина - МАКЕДОНСКИТЕ ОБРЕДНИ ПОВОРКИ ВО ИСТРАЖУВАЊАТА НА НИКИТА ИЛИЧ ТОЛСТОЈ	719

86. Popova Ana - THE REPRESENTATION OF ST. NICHOLAS THE WARM-HEARTED PROTECTOR AND ST. SIMEON THE STILYTES IN THE CHURCH OF ST. GEORGE AT POLOŠKO	727
87. Pop-Zarjeva Natalija, Iliev Krste - THE BYRONIC HERO: EMERGENCE, ISSUES OF DEFINITION AND HIS PROGENIES	741
88. Попоска Соња - АКЦЕНТОТ И АКЦЕНТСКИТЕ ЦЕЛОСТИ ВО ЈАЗИКОТ НА МЕДИУМИТЕ	749
89. Правдина Ирина - КОНТРАСТИВНИЙ АНАЛИЗ ТЕРМИНОВ РОДСТВА В ДИАХРОНИЧЕСКОМ АСПЕКТЕ (НА МАТЕРИАЛЕ РУССКОГО И СЕРБСКОГО ЯЗЫКОВ).....	759
90. Пресилска Јасмина – ВЛИЈАНИЕТО НА ФРАНЦИЈА И ФРАНЦУСКИОТ ЈАЗИК ВРЗ РАЗВОЈОТ НА ОБРАЗОВАНИЕТО И КУЛТУРАТА ВО БИТОЛА	765
91. Продановска Весна - ВАЖНОСТА И ПРИОДИТЕ ПРИ ПРЕДАВАЊАТА ПО ПРАВИЛЕН ИЗГОВОР ВО ИЗУЧУВАЊЕТО НА АНГЛИСКИОТ КАКО СТРАНСКИ ЈАЗИК.....	775
92. Пухова Татјана - РАСТИТЕЛЬНЫЕ ОБРАЗЫ В ВОРОНЕЖСКИХ КАЛЕНДАРНЫХ ОБРЯДАХ	785
93. Ramadanski Draginja L. - SOVIET BOOK OF THE DEAD	797
94. Ряполов Сергей - ВВЕДЕНИЕ В ФИЛОСОФИЮ» ВАСИЛИЯ НИКОЛАЕВИЧА КАРПОВА И ФОРМИРОВАНИЕ ОРИГИНАЛЬНОЙ РУССКОЙ ФИЛОСОФСКОЙ ТРАДИЦИИ	805
95. Сандева Васка, Деспот Катерина - АРХИТЕКТОНСКИ ЗАВЕСИ ВО ПРОСТОР ПРИЧИНА ЗА ДРАМАТИЧНОСТ ВО ПРОСТОР.....	817
96. Сидорук Екатерина - «МАССОВЫЙ» ЧЕЛОВЕК В КОНТЕКСТЕ РОЕВОЙ ЖИЗНИ (НА ПРИМЕРЕ ПОВЕСТИ «ГОЛУБОЕ И КРАСНОЕ», РАССКАЗА «КЛЮЧАРЕВ И АЛИМУШКИН»)	825
97. Симионска Магдалена - МОРФОСИНТАКСАТА И МЕСТОПОЛОЖБАТА НА ПРИЛОШКИТЕ ОПРЕДЕЛБИ ЗА НАЧИН ВО АНГЛИСКИОТ И ВО МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК	829
98. Симоска Силвана – ГЕРМАНСКО-МАКЕДОНСКИ ЗАЕМКИ И/ИЛИ ЛАЖНИ ПАРОВИ.....	839
99. Sîrbu Otilia - BETWEEN SACRED AND PROFANE.....	857
100. Smilkova Viktorija - INTER-LINGUSTIC ANALYSYS OF APOLOGIES IN MACEDONIAN AND ENGLISH	863
101. Ставрева Веселиновска Снежна, Кирова Снежана - КОРЕЛАЦИЈА И ИНТЕГРАЦИЈА НА НАСТАВНИТЕ СОДРЖИНИ СО ЕКОЛОШКА ТЕМАТИКА НА ЧАСОВИТЕ ПО АНГЛИСКИ ЈАЗИК ВО ОСНОВНОТО ОБРАЗОВАНИЕ ВО Р. МАКЕДОНИЈА	877
102. Стојанов Трајче - ДОСТОЕВСКИ КАКО ЛИТЕРАЛИЗАЦИЈА НА ФИЛОСОФИЈАТА НА СОЛОВЈОВ	887

103. Стојаноска Иванова Татјана, Анастасовски Иван, Томевска Илиевска Елизабета - ИНТЕРКУЛТУРНИОТ ДИЈАЛОГ И СПОРТОТ	899
104. Сулејмани Умит, Челик Махмут - МЕТОДИ И ТЕХНИКИ НА ЧАСОВИТЕ ПО ТУРСКИ ЈАЗИК И КНИЖЕВНОСТ СПОРЕД ПРОЦЕСИТЕ НА КОГНИТИВНОТО УЧЕЊЕ	905
105. Тамкина Вера - МУЗЕЙНОЕ ЕКСПОНИРОВАНИЕ КАК ХУДОЖЕСТВЕННА ПРАКТИКА НА СОВРЕМЕННОМ ЕТАПЕ.....	915
106. Танеска Александра П., Здравковска-Адамова Благојка - ИСКАЖУВАЊЕ МИНАТОСТ СО СУМ И ИМАМ-КОНСТРУКЦИИТЕ ВО МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК СО ОСВРТ НА НИВНИТЕ ЕКВИВАЛЕНТИ ВО АЛБАНСКИОТ ЈАЗИК.....	923
107. Тантуровска Лидија - „МАША И МЕДВЕДЪ“ НА МАКЕДОНСКИ	933
108. Тасевска Марица - ЗАСТАПЕНОСТА НА ГЕРМАНСКИТЕ ЈАЗИЧНИ ВАРИЕТИТЕ ВО АВСТРИЈА ВО УЧЕБНИЦИТЕ ПО ГЕРМАНСКИ Ј АЗИК КАКО СТРАНСКИ ЈАЗИК „SCHRITTE INTERNATIONAL“.....	943
109. Тернова Татјана - ИСТОРИЧЕСКАЯ КОНЦЕПЦИЈА А. МАРИЕНГОФА В РОМАНЕ «ЕКАТЕРИНА»	951
110. Тефова Маја Ѓ. - ВОСПИТНО-ОБРАЗОВЕН ПРОЦЕС / НАСТАВАТА ДЕНЕС	959
111. That Thanh-Vân Ton – LA COMMUNE DE PARIS: UNE PAGE D’HISTOIRE MÉCONNUE, DÉFORMÉE VOIRE OUBILÉE.....	971
112. Тихонова Ольга - ОСНОВЫ ТИПОЛОГИИ И ЭВОЛЮЦИЈА РОМАНТИЧЕСКОГО ГЕРОЯ В ЛИТЕРАТУРЕ XIX ВЕКА	979
113. Тодорова Марија, Коцева Весна - ШПАНСКИОТ ЈАЗИК ВО ВИСОКОТО ОБРАЗОВАНИЕ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА.....	989
114. Тоевски Свето - ЗНАЧЕЊЕТО НА СОВРЕМЕНИТЕ ПЕДАГОШКИ ТЕОРИИ И НА ЕФЕКТИВНАТА ИНТЕРАКТИВНА НАСТАВА - ПОГЛЕД НА ПРАКСАТА НА МАКЕДОНСКИТЕ ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТИ И НА ЈАЗИЧНИОТ ОДДЕЛ НА МИТ ИНСТИТУТОТ	997
115. Трајкова Мира - АКЦИОНА ПЕРСПЕКТИВА ВО УЧЕБНИЦИТЕ ЗА НАСТАВАТА ПО ФРАНЦУСКИ КАКО СТРАНСКИ ЈАЗИК: AGENDA И VITET	1017
116. Уланска Татјана, Кузмановска Драгана, Кирова Снежана - СЕМАНТИЧКА СПОРЕДБА НА ТЕРМИНОЛОГИЈАТА НА СРОДСТВО ВО АНГЛИСКИОТ И ГЕРМАНСКИОТ СО МАКЕДОНСКИОТ И СРПСКИОТ ЈАЗИК	1029
117. Фролова Анна - ЯЗЫК КЛАССИКИ И ЯЗЫК СОВРЕМЕННОСТИ В ПЬЕСАХ-РЕМЕЙКАХ С. КУЗНЕЦОВА И О. БОГАЕВА «НЕТ ПОВЕСТИ ПЕЧАЛЬНЕЕ НА СВЕТЕ...» И С. ЖАТИНА «РОМЕО И ДЖУЛЬЕТТА: ВОРОНЕЖСКИЕ СТРАДАНИЯ».....	1035
118. Холина Дарья - ЭКСПРЕССИВНЫЙ СИНТАКСИС В ПОЭЗИИ У.Б. ЙЕЙТСА.....	1043

119. Хохонин Дмитрий - МЕТАФОРИЧЕСКОЕ ИСПОЛЬЗОВАНИЕ НАИМЕНОВАНИЙ ЛИЦ, СВЯЗАННЫХ С МУЗЫКАЛЬНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬЮ И ПРОФЕССИЕЙ	1053
120. Христовска Соња – ЈАЗИКОТ ВО МОИТЕ СОНОВИ И СОНОВИТЕ НА МОИТЕ БЛИСКИ	1063
121. Цветановски Гоце - МАКЕДОНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ НА НЕКОИ РУСКИ ФРАЗЕОЛОГИЗМИ	1071
122. Цубалевска Мери - АСПЕКТИ НА ПРОУЧУВАЊЕ НА СТАРΟΣЛОВЕНСКАТА ЛЕКСИКА	1079
123. Челик Махмут, Сулејмани Умит - КРИТИЧКИ ОСВРТ КОН ЗБИРКАТА РАСКАЗИ „СЕДМОГЛАВИОТ ЏИН“ НА МУСТАФА КАРАХАСАН	1089
124. Чернобаева Алла - ПРЕДСТАВЛЕНИЯ О ГРЕХЕ И О ВОЗМЕЗДИИ В ВОРОНЕЖСКИХ ДУХОВНЫХ СТИХАХ	1097
125. Чуносова Ирина - РАЗВИТИЕ ВЫРАЗИТЕЛЬНОСТИ ПЕДАГОГИЧЕСКОЙ РЕЧИ: ПРАКТИЧЕСКИЙ АСПЕКТ	1103
126. Швецова Ольга - ЯЗЫКОВОЙ ОБРАЗ АНТИУЧЁНОГО (НА МАТЕРИАЛЕ ПОВЕСТИ И. ГРЕКОВОЙ «КАФЕДРА»).....	1109
127. Шутаров Васко - ДИНАМИЗИРАЊЕ НА КУЛТУРНАТА ДИПЛОМАТИЈА ВО РУСКО-МАКЕДОНСКИТЕ ОДНОСИ, НАЈНОВИ ПОКАЗАТЕЛИ.....	1117

ВЛИЈАНИЕТО НА СОЦИЈАЛНИТЕ МРЕЖИ ВРЗ НАСТАВАТА И ОДНОСОТ НАСТАВНИК - УЧЕНИК

Киро Јорданов – Наставник по Англиски јазик¹

Загорка Чапова - Педагог²

¹ООУ „Славејко Арсов“ – Штип

Апстракт

Социјалите мрежи земаат сè поголем замав во секојдневниот живот на луѓето. Евидентно е влијанието на социјалните мрежи врз секоја сфера од човековото делување, па тоа не го одминува ни образованието. Иако луѓето наивно гледаат на употребата на социјалните мрежи, тие сепак имаат извршено огромни промени на начинот на функционирање на целокупниот живот и функционирање на општеството. Прашањето што овде го поставуваме е дали и како тие влијаат на образовниот процес и на чинителите на образованието. Стручните работници во сферата на комунологијата, социологијата и образованието долго време предупредуваат на чувствителноста на интерперсоналните односи на наставниците и учениците кога станува збор за масовните медиуми. Неретки се случаите кога наставници се пријатели со учениците на своите приватни социјални профили при тоа навлегувајќи во нивниот приватен живот. Често може да се видат неумесни и неприкладни коментари на профилите на наставниците и учениците. Коментарите од типот: „Наставничке, најубава сте!“, „Наставниче греете“, „И јас сакам ваква прекрасна учителка“, на тоа таа одговара „Фала срце, најјака сум, нели?“ се многу чести на социјалните мрежи. Или коментари од типот: „најжешката колешка...“ двајца колеги си коментираат на социјални мрежи, а при тоа имаат ученици за пријатели ги нарушува природните односи кои треба да се негуваат во односот на релација наставник – учени и наставник – наставник. Иако многумина би искоментирале дека никој не е имун на новиот тренд и наставниците си имаат свој приватен живот, сепак треба да се има на ум и влијанието на однесувањето на наставниците врз нивната професионалност и улогата која

¹ООУ „Славејко Арсов“ - Штип

²ООУ „Славејко Арсов“ - Штип

ја играат наставниците во општеството, а посебно на учениците и образованието воопшто. Од друга страна, социјалните мрежи можат во голема мера позитивно да влијаат на образовниот процес поради олеснетата комуникација наставник – ученик. Сето ова претставува интерес на сите чинители во образовниот процес и пошироко во општественото делување. Затоа е и неопходно истражување за да се утврдат претпоставките за влијанието на социјалните мрежи врз образовниот процес.

Клучни зборови: комуникација, масовни медиуми, дистанца, тренд, чинители.

Вовед

Социјалните мрежи и нивната употреба во светот завзема се поголем и поголем замав. Влијанието врз образованието е евидентно па затоа во светски рамки се посветува огромно внимание на однесувањето на луѓето, а особено на учениците при кристењето на истите. Најпрво ќе го дефинираме поимот *социјални мрежи*. Што се тоа социјални мрежи?

Ако претражете на интернет ќе најдете податоци дека социјална мрежа е општествена структура составена од поединци кои се нарекуваат „јазли“ а кои се поврзани со еден или повеќе специфични типови на меѓузависност, како што се вредности, визии, идеи, финансиски интереси, пријателство, сродство, заеднички интерес, финансиска размена или односи на доверба, знаење или престиж.

Структурата која резултира може да биде многу сложена. Анализата на социјалните мрежи во последно време станува клучна техника и почетна точка на истражување на модерната социологија, антропологија, социолингвистика, психологија, студии за комуникација, информатичките науки, економијата, биологијата, а е популарен предмет на истражување и во други области.

Социјалните мрежи се очигледно еден од најприфатените начини на комуникација во 21виот век. Тоа го потврдува нивното повеќемилионско „членство“ и секојдневното користење. Преку социјалните мрежи поединците се групираат во одредени групи и тоа лично, на работни места и пред се online. Целите на социјалните мрежи се разновидни: социјализација, пореба од нови познанства, собирање и споделување на информации од заеднички интерес, заедничко хоби и тн. Од овде можеме да заклучиме дека социјалните мрежи првенствено служат за општествување

на луѓето, нивна комуникација и постојан контакт или забава. Тие поврзуваат поединци или групи со заеднички статус, слични функции, културни и други сличности или заеднички интерес, како и сопствена презентација.

Се разликуваат два вида на социјални мрежи: фокусирани на одредени интереси (наменети за одредени поединци, кругови, организации и сл.) и „традиционални“ (отворени социјални мрежи). Важно за социјалните мрежи е можноста за создавање на сопствена мрежа на пријатели или елиминирање на членови кои не делат заеднички интереси и цели.

Најпознати социјални мрежи се: Facebook, MySpace, Instagram, Twitter, Pinterest, LinkedIn, YouTube, MeetUp, Flickr, Slideshare и Ning.

Социјалните мрежи и образованието во светот

Користењето на социјалните мрежи за лична употреба е многу познат концепт кај повеќето од наставниците и учениците, употребата за професионални и образовни цели често не е непозната и понекогаш страшна територија. Како и да е, тоа е моќна алатка која е вредна за разгледување

Употребата на социјалните мрежи во образованието може да се подели во две категории: за професионален развој на наставниците и употреба за комуникација со учениците. Професионалниот развој најчесто го сочинуваат зачленувањето или следењето на одредени страници направени за наставници, прашување и давање идеи и предлози од други наставници, следење на страници и нови трендови и идеи, споделување ресурси и материјали. Комуникацијата со учениците и родителите исто така е многу важен аспект во образованието, преку социјалните мрежи тие можат да бидат информирани за одредени настани, како и соработка меѓу учениците и родителите. Како и да е, многу важен недостаток може да биде мешањето на професионалниот материјал и личниот. Доколку наставникот еден профил користи и како личен и како професионален може да биде проблем. Учениците секогаш се нестрпливи да сирнат во приватниот живот на наставникот, тоа често доведува до рушење или намалување на позитивната бариера меѓу наставникот и ученикот.

Таквата проблематика треба будно да се следи од страна на одговорните. Во образованието во Република Македонија до сега не постојат податоци за постоење на закон или регулатива која го ограничува користењето на социјалните мрежи особено, како најпопуларната мрежа facebook. Случајот во други држави е различен.

Во САД, во државата Њу Хемпшир еден наставник бил отпуштен од работа бидејќи одбивал да ги избрише неговите ученици од листата на пријатели на facebook. Наставникот бил пријател со 250 ученици на страната, областа има политика која им забранува на наставниците да се поврзуваат со ученици на социјалните мрежи. Надзорникот на областа Д-р Миделтон вели дека таа политика служи за да се спречи поминување на границите во односот

наставник-ученик, во исто време тој вели: „Facebook е прекрасна алатка за комуникација помеѓу пријателите, но наставниците не се пријатели со учениците“.

Еден нов закон во Мисури, САД, забранува „ексклузивна“ врска помеѓу наставниците и учениците. Несакан ефект од ова би можело да биде целосно повлекување а наставниците од ефикасна употреба на образовните мрежи и вмрежување. Овој акт за заштита на учениците има некои одредби кои се на здрава основа. Некои од тие одредби бараат од училиштата да пријават наоди за злоупотреба на државните институции, но исто така воведува сериозни ограничувања на начинот на кој се дозволува да комуницираат во средината за учење. Особено внимание се обратило на следниов дел: „Наставниците не можат да воспоставуваат, одржуваат интернет страница која е поврзана со работата освен ако не е достапна на училишните администратори и законските старатели на децата“, „Наставниците исто така не можат да имаат интернет страна која не е поврзана со работата кој дозволува пристап до моментални или поранешни

ученици“. Се спори дека со овие одредби се криминализира употребата на директни пораки на Twitter, Google Plus, редовн електронска пошта и тн. Законот може да доведе до казнување на поголем број на наставници кои само сакаат да бидат достапни на своите ученици на било кој начин, а особено на начин на кој ќе одговара на интересите на денешните млади луѓе.

Покрај тоа што се легитимни за образовни потреби, приватните пораки им даваат можност на наставниците кои навистина сакаат да им дадат поддршка на своите ученици и им возмoжуваат да помагаат на учениците кога имаат потреба од тоа. Друг наставник Нејт Смит, наставник по историја во средно училиште близу Канзас вели дека тој веќе ги одбива поканите за пријателство од негови ученици за да задржи лична и професионална дистанца. Но тој е загрижен дека некои порединечни области ќе одат на поминување на границите од законот, „Ќе има многу училишни области кои ќе ги забранат сите форми на комуникација преку социјални медиуми со учениците,“ тој исто така додава, „Може да се пропуштат некои навистина добри образовни можности“.

Овие примери укажуваат дека зборот *пријател* добива ново значење: Од појавувањето на Facebook и другите социјални мрежи кои се стекнаа со популарност, зборот *пријатели* еволуирал. Покрај традиционалното значење тој исто така почнал да значи луѓе од кого добиваш информации за настани на интернет врските и од кои можете да добивате пораки, со кого стапувате во виртуелен контакт и тн. Во исто време *пријател* на facebook може да значи и луѓе, непознати кои ги имате видено еднаш или два пати. Луѓето лесно додаваат пријатели, ова е особено вистина за тинејџерите и студентите кои имаат тенденција да се спријателуваат со сите со кои ќе се сретнат, па вклучувајќи ги и нивните наставници. Некои тоа го гледаат како позитивен знак, претпоставувајќи дека тоа виртуелно пријателство ќе придонесе учењето да стане позабавно и поедноставно. Сепак, има силни причини поради кои некои наставници не ги прифаќаат своите ученици на платформите од социјалните медиуми.

Социјалните мрежи и образованието во основните училишта во Општина Штип

Досега немаме сретнато сериозно истражување за употребата на социјалните мрежи во нашата држава ниту пак до сега имало закони или подзаконски акти кои ја одредуваат употребата на социјалните мрежи во образовните институции. Поради законската одредба за употреба на ИКТ во образованието се препорачува користење на OER (Open Education Resources – Отворени Образовни Ресурси) и наставниците се охрабруваат да прават блогови или интернет страни кои ќе го олеснат учењето во голема мерка. ИКТ во наставата сепак ги охрабрува наставниците да ги користат социјалните мрежи и интернетот.

Од овие причини се наметна потребата да се истражи состојбата со влијанието на социјалните мрежи врз наставата, како и врз односот наставник – ученик. Во едно истражување кое го извршивме во петте основни училишта во Штип на репрезентативен примерок од 170 ученици

од осмо и деветто одделение, како и 30 наставници кои предаваат во истите одделенија. Анкетниот прашалникот се состои од дванаесет прашања кои даваат одговор на многу дилеми.

На прашањето број еден: *Дали имате профил на некоја од социјалните мрежи?* 96% од учениците одговориле со ДА, а 4% одговориле со НЕ, додека наставниците 93% одговориле со ДА, а 7% одговориле со НЕ. Од одговорите на ова прашање се утврди дека огромен број на чинители во образовниот процес се корисници на некоја од социјалните мрежи.

На прашањето број два: *Дали на вашиот профил имате пријатели од наставниците* 90% одговориле со ДА, а 10% одговориле со НЕ. Додека кај наставниците на истото прашање, *Дали на вашиот профил имате пријатели од учениците* 67% од наставниците одговориле со ДА, а 33% одговориле со НЕ. Одговорите овде покажале исто така дека голем број на наставници и ученици се *пријатели* на социјалните мрежи.

Најголем број од учениците или 97,7% одговориле дека се пријатели со своите наставници на социјалната мрежа facebook, додека наставниците одговориле дека 83,3% се *пријатели* на facebook. Од одговорите се гледа дека најголем број од наставниците и учениците се поврзани на мрежата facebook.

На прашањето *дали наставниците и учениците комуницираат на социјалните мрежи*, 36,47% од учениците одговориле со ДА, а 63,53% одговориле со НЕ, додека кај анкетата за наставници 46,67% одговориле со ДА, а 63,53% одговориле со НЕ. Од обработката на податоците утврдивме дека иако многу голем број од наставниците и учениците се пријатели на социјалните мрежи, особено на facebook сите не ги користат за комуникација.

На петтото прашање, *дали со наставниците/учениците коментирате на слики, настани и новини преку социјалните мрежи од лична содржина и колку често* само 2,35% од учениците одговориле со ДА, и 3,33% од наставниците го дале истиот одговор. 78,8% од учениците и 80% од наставниците на истото прашање одговориле со НЕ. Од овде можеме да

забележимо дека наставниците и учениците не ги следат профилите дни на други кога станува збор за лична содржина освен во изолирани случаи.

Шестото прашање, сосема спротивно од претходното, се однесува на комуникација на чинителите во образованието во однос на самото учење и за наставни цели, *дали наставниците/учениците ги користат социјалните мрежи со вас за наставни цели и колку често*. На ова прашање одговорите се речиси поделени 50/50. 29,41% од учениците одговориле дека ги користат социјалните мрежи за наставни цели, додека 30% одговориле дека комуникацијата на социјалните мрежи не им е во правец на надградување и олеснување на наставата. Понатаму - 14,7% од учениците одговориле дека *ретко* ги користат социјалните мрежи за наставни цели, 20% **понекогаш** ги користат социјалните мрежи за таа цел, а само 5,88% од учениците одговориле дека **често** ги користат социјалните мрежи за образовни цели. Од наставниците, од друга страна 36,66% имаат одговорено дека социјалните мрежи ги користат за образовни цели во комуникација со учениците, 40% одговориле со НЕ, 16,67% одговориле дека **ретко** го користат во комуникација за образовни цели, 3,33% **понекогаш**, и 3,33% **често** ги користат за подобрување и олеснување на комуникацијата со учениците и во исто време олеснување на нивното учење.

Позитивната бариера помеѓу наставниците и учениците е испитана со прашањето 7. *Дали преку комуникацијата со наставниците/учениците на социјалните мрежи чувствувате посебна близина со истите?* 18,23% одговориле дека комуникацијата на социјалните мрежи направила да чувствуваат посебна близина со наставниците кои се нивни *пријатели*, 81,77% од испитаниците не чувствуваат поголема близина од *пријателството* и комуникацијата на социјалните мрежи со нивните наставници. Наставниците пак 6.67% одговориле со ДА на прашањето дали чувствуваат намалување на дистанцата наставник-ученик и дури 93,33% одговориле со НЕ. Ова значи дека само во одреден, мал процент се нарушува таа бариера наставник-ученик и се зголемува близината меѓу наставниците и учениците. Социјалните мрежи не допринесуваат во голема

мера лично да се зближуваат. Сепак појавувањето дури и во најмал стапен на таа појава на близина може да биде алармантна за институциите бидејќи секојдневно можеме да прочитаме дека во голема мерка се нарушила таа бариера наставник – ученик при што довело и до емотивни и физички врски, затоа на оваа појава треба да се гледа со претпазливост. Добрата страна е што процентот кај наставниците кои не дозволуваат да се намалува дистанцата која ја имаат поставено со учениците е многу голем, дури 93,33%.

На прашањето за учениците дали примиле помош од наставниците на социјалните мрежи за домашна или нејасна задача, само 10,59% одговориле со ДА, додека со НЕ одговориле висок 71,76%, а 12,35% од учениците **ретко** добиваат помош од наставниците на социјалните мрежи и само 5,29% од учениците **понекогаш** ја користат оваа можност на социјалните мрежи, никој од учениците не одговорил дека **често** добива помош од наставниците на интернет. Од наставниците 6,67% одговориле со ДА на прашањето, значи дека многу малку од наставниците ги користат социјалните мрежи за да им помагаат на учениците со домашните или со нејасните работи. Со НЕ одговориле 70% од анкетираниите наставници, додека 6.67% **ретко** ја користат оваа можност, **понекогаш** одговориле 13,33% и 3,33% никогаш не им помагаат на учениците преку социјалните мрежи, дали за домашни работи или за нејасни задачи. Од ова анкетно прашање можеме да заклучиме дека социјалните мрежи не се многу искористени за поддршка на учениците иако голем број на наставници се поврзани на социјалните мрежи.

Во однос на позитивната граница и дистанца која е потребна да постои меѓу наставниците и учениците, како и слободата да комуницираат за лични работи и неформални разговори одговорите на прашањето *„Дали чувствувате дека се нарушила потребната граница наставник – ученик и се чувствувате слободни на наставниците/учениците да им кажете лични работи и неформална комуникација“*: се следни: 6.47% од учениците одговориле со НЕ, додека 93,53% одговориле со ДА, од наставниците 10%

одговориле со НЕ и 90% со ДА. Од овде заклучуваме дека социјалните мрежи можат да влијаат врз односот наставник – ученик, иако случаите кај нас не се во голем број, сепак мора да се внимава, првенствено од страна на наставниците и стручните служби.

Можноста за следење на дејствувањето на *пријателите* на социјалните мрежи може исто така да влијае на односот наставник – ученик. На прашањето: *Дали често ги следите движењето и случувањата на вашите наставници/ученици преку социјалните мрежи?* 20,59% од учениците одговориле дека ги следат наставниците на социјалните мрежи, додека 79,41% одговориле дека не ги следат често наставниците. Наставниците пак 13,33% одговориле дека ги следат учениците на социјалните мрежи, а 86, 67% одговориле дека не ги следат учениците на социјалните мрежи. И во оваа област се гледа дека е многу мал бројот на ученици и наставници кои се следат на социјалните мрежи.

На прашањето: *Дали нивната активност на социјалните мрежи извршила влијание врз оценувањето на знаењата*, само 2,35% од учениците одговориле позитивно, а 97,65% одговориле со НЕ. Додека кај наставниците 3,33% одговориле позитивно, а дури 96,67 одговориле негативно. Малиот број на позитивни одговори на ова прашање покажува дека комуникацијата на социјалните мрежи не влијае кај најголем број на наставници во оценувањето, што е добра појава.

За тоа како наставниците и учениците ја оценуваат полезноста од комуникацијата на социјалните мрежи зборува следново: За тоа колку учениците сметаат дека е позитивна комуникацијата одговори ДА дале 14,12%, додека со НЕ одговориле дури 85,88%, поголем број пак наставници сметаат дека полезноста од комуникацијата на социјалните мрежи е голема се 33,33%, додека 66,67% сметаат дека нема корист од комуникацијата на социјалните мрежи. Сепак резултатите покажуваат дека има потреба да се обучуваат и да се истражуваат можностите на социјалните мрежи. Меѓутоа, употребата треба да биде контролирана и пристапот мора да биде внимателен.

Ова истражување е направено на ученици од основно образование, но и средните училишта, па и високото образование се подложни на влијанието на социјалните мрежи, можеби и во поголема мера, па од голема важност би било да се направи анкетирање и во тие институции за да се утврди стварната состојба.

Заклучок

Потенцијалот за користење на социјалните мрежи во образованието е огромен. Можноста за моментален пристап до наставникот, до образовни материјали и секако, професионален развој за наставниците не може да ја понуди друг ресурс.

Истражувањата покажуваат дека голем дел од чинителите во образовниот процес ги користат социјалните мрежи, но тие најчесто ги користат за приватни цели, а многу помалку ги ползуваат можностите кои се нудат за образовни цели.

Евидентно е дека има потреба и од внимателност при употребата на социјалните мрежи особено на личните профили на наставниците и учениците. Иако тие нудат брза и непречена комуникација, сепак навлегувањето на учениците во личниот живот на наставниците и обратно може да ги преклопи личниот и професионалниот живот на учесниците во образовниот систем. Социјалните мрежи можат да предизвикаат преминување на бариерата наставник-ученик доколку тие не се внимателни. Многу од наставниците и учениците ставаат лични настани, непристојни слики или коментари кои потенцијално го нарушуваат односот и влијаат на образовниот процес.

Додека во голем број држави социјалните мрежи се под засилен надзор и се со закон определени, во Република Македонија не постојат никакви ограничувања или правни одредби затоа е потребно да се изведат истражувања и да се определат мерки за озаконување на употребата на социјалните мрежи за да може да се исползуваат предностите кои ги нудат.

Консултирана литература

1. 99 Ways You Should Be Using Facebook in Your Classroom [Updated]. (2012, May 21).OnlineCollegeorg. Retrieved May 24, 2014, from <http://www.onlinecollege.org/2012/05/21/100-ways-you-should-be-using-facebook-in-your-classroom-updated>
2. Ahn, A. (n.d.). Chungbuk Office of Education (EPIK Teachers). Facebook. Retrieved May 24, 2014, from <https://www.facebook.com/groups/538552809515051/>
3. Alcorn, A. (2014, January 1). The (Very) Unofficial Facebook Privacy Manual. Scribd. Retrieved May 24, 2014, from <http://www.scribd.com/doc/39495302/The-Very-Unofficial-Facebook-Privacy-Manual> Buck, S. (2012, May 17).
4. Facebook for Beginners. Mashable. Retrieved May 24, 2014, from <http://mashable.com/2012/05/16/facebook-for-beginners/> Chiaramonte, P. (2010, October 18). New York Post .
5. Teachers fired for flirting on Facebook with students. Retrieved May 24, 2014, from <http://nypost.com/2010/10/18/teachers-fired-for-flirting-on-facebook-with-students/> Edutopia. (n.d.). Facebook.. Retrieved May 24, 2014, from <https://www.facebook.com/edutopia> Facebook in Education. (n.d.).
6. 14 Great Facebook Groups Every Teacher should Know about ~ Educational Technology and Mobile Learning. Retrieved May 24, 2014, from <http://www.educatorstechnology.com/2012/11/14-great-facebook-groups-every-teacher.html> Kharbach, M. (2014).
7. Teacher's Guide to Creating Facebook Group for Students ~ Educational Technology and Mobile Learning. Retrieved May 24, 2014, from <http://www.educatorstechnology.com/2013/05/teachers-guide-to-creating-facebook.html> Kharbach, M. (2014,).
8. The Ultimate Guide to The Use of Facebook in Education ~ Educational Technology and Mobile Learning. Retrieved May 24, 2014, from <http://www.educatorstechnology.com/2012/06/ultimate-guide-to-use-of-facebook-in.html> Petronzio, M. (2012, October 29).
9. The Teacher's Guide to Facebook. Mashable. Retrieved May 24, 2014, from <http://mashable.com/2012/10/29/facebook-for-teachers/> Ribble, M. (2011). Excerpt from Digital Citizenship in Schools. Retrieved May 24, 2014, from <http://www.iste.org/docs/excerpts/DIGCI2-excerpt.pdf> Shea, V. (2011).
10. The Core Rules of Netiquette. Retrieved May 24, 2014, from <http://www.albion.com/netiquette/corerules.html> Scholastic Teachers. (n.d.). Facebook.. Retrieved May 24, 2014, from <https://www.facebook.com/ScholasticTeachers>